

Visitatie lidscholen Nederlandse Dalton Vereniging

V i s i t a t i e v e r s l a g P O

Zie handleiding visitatie lidscholen
(Gebaseerd op Toetsingskader Erkenning Daltoninstellingen)

Naam school	Chr. Dalton Basisschool 'De Maten'
Adres	Broekmaten 6
Postcode en plaats	7683 XH Den Ham (ov)
E-mailadres school	j.valk@sco-t.nl - e.vandervegt@sco-t.nl
Telefoonnummer school	0546671231
Directeur	Jenny Valk – van Esch
Adjunct-directeur	-
Daltoncoördinator	Eline van der Vegt
Aantal groepen (PO)	9
Aantal leerlingen	206
Populatie (PO)	-
Aantal leraren	15
In bezit van Daltoncertificaat	12
Bezig met Daltoncursus	Op dit moment niemand
Nevenvestigingen	nee
Stand van zaken inspectie	Basisarrangement
Visitatie team	
Voorzitter	
Lid 1.	
Lid 2.	-
Lid 3.	-
Datum visitatie	24 - 2 - 2020
Soort visitatie	☐ 1 ^e licentieaanvraag
(besluit vorige visitatie)	☐ 2e licentieaanvraag
	☒ licentieverlenging
	☐ versnelde visitatie licentieverlenging
	☐ Visitatie na bezwaarprocedure

Commissies visitatie PO en VO
Nederlandse Dalton Vereniging
Binckhorstlaan 36, M 1.19
2516 BE Den Haag
Tel. 070 - 331 52 52
bestuursbureau@dalton.nl

0. Realisering aanbevelingen vorige visitatie

niet van toepassing bij 1^e licentiaaanvraag

aanbeveling 1.

Ontwikkel een doorgaande daltonlijn voor het plannen en het kiezen voor groep 1 t/m 3.

evaluatie school

We hebben ervoor gekozen om in groep 1 en 2 te werken met een planbord/ keuzebord.

Het planbord geeft overzicht in de te maken taken, geeft ze inzicht in de tijd en leerlingen hebben de ruimte om deze taken in hun eigen gekozen volgorde te plannen.

De leerlingen geven aan welke activiteit ze gaan doen tijdens 'taal, expressie en ontwikkeling' (eerste half uur van de morgen) en tijdens de werkles. Elke leerling heeft een eigen symbool, dat onder de gekozen activiteit gehangen kan worden. Op het bord kan ook aangegeven worden hoeveel leerlingen maximaal een bepaalde activiteit kunnen uitvoeren. Bijvoorbeeld: Maximaal 2 leerlingen in de bouwhoek.

In groep 3 wordt tot de kerstvakantie ook gewerkt met het keuzebord. De reden is om de overgang van groep 2 naar groep 3 soepel te laten verlopen. Elke leerling heeft een naamkaartje en plaats dit kaartje onder de gekozen activiteit. Tevens wordt de activiteit gepland op hun 'taakbrief'.

Er wordt na de kerstvakantie gewerkt met het keuzebord van Veilig Leren Lezen. Dan krijgen de leerlingen ook een taakbrief waarop gepland wordt.

We vinden het belangrijk dat er een goede basis wordt gelegd in de onderbouw. Dat de leerlingen aangeleerd krijgen dat ze verantwoordelijk zijn voor de verwerking van hun taak.

Zie 'Handboek dalton' 9. taakbrief/planbord vanaf blz.78

bevindingen visitatieteam

In het Handboek is een duidelijke doorgaande lijn te lezen en deze zien we terug in de praktijk. Ook hebben jullie de keuze gemaakt om in groep 3 minder de nadruk te leggen op het plannen zoals dit in de hogere groepen plaatsvindt. Het leggen van een goede basis is hier de onderbouwing voor.

De leerlingen kunnen op het planbord aangeven in welke volgorde en wanneer ze het 'moet' werkje en de andere keuzewerkjes willen maken. De leerlingen konden het prima uitleggen aan ons.

aanbeveling 2.

Ontwikkel voorwaarden op de taak zodat kinderen bewuster vrijheid van keuzes hebben en meer ruimte zien om deze in hun eigen gekozen volgorde te plannen.

evaluatie school

De afgelopen jaren hebben we ons gericht op het eigenaarschap van de leerlingen.

We willen bereiken dat leerlingen niet meer alleen afhankelijk zijn van het oordeel van de leerkracht, maar zelf nadenken over hun werk. We willen dat leerlingen voor zichzelf leren, zodat ze een houding ontwikkelen, waarmee ze de rest van hun leven ook blijven leren en groeien. Dat leerlingen bewuster eigen keuzes kunnen maken.

We hebben bepaald wat onze visie is v.w.b. de taakbrief en het werken met doelenbladen en leerlijnen.

De taakbrief geeft overzicht van de lesstof van die week. Deze gedifferentieerde taakbrief is een planningsdocument. In de groepen 6 t/m 8 worden de taken door de leerlingen gepland in het rooster.

De doelen zijn gevisualiseerd in de vorm van doelenbladen en leerlijnen.

We hebben er voor gekozen om het werken met de leerlijnen praktischer te maken, zodat de leerlingen bewuster vrijheid van keuzes hebben aan welke doelen ze nog willen gaan werken.

De lesstof van de rekenmethode De Wereld In Getallen (WIG) is gekoppeld aan de leerlijn van rekenen. De leerlingen van groep 4 t/m 8 hebben de leerlijn van rekenen in hun portfolio. N.a.v. de vooraftoets worden de scores op het doelenblad genoteerd. Zo weten de leerlingen ook of ze het doel al behaald hebben of nog niet en waar ze nog aan kunnen werken. N.a.v. de toets wordt de leerlijn afgekleurd.

We noteren ook geen beoordeling meer op het rapport.

De leerlijn van spelling is daar bij gekomen. N.a.v. de toets wordt de leerlijn afgekleurd. De leerling noteert op het doelenblad waar hij/zij nog aan gaat werken en zet een krulletje als dit is gedaan. Ook van spelling noteren we geen beoordeling meer op het rapport. A.d.h.v. de leerlijn kan de leerling uitleggen wat hij/zij al beheerst en waar nog aan gewerkt moet worden.

De leerlingen plannen op hun taakbrief tijd in voor het werken aan doelen.

Zie 'Handboek dalton' 7. van kerndoel naar leerlijn blz. 69

bevindingen visitatieteam

Er is een omslag gemaakt van taakgericht werken/leren naar doelgericht leren. Jullie hebben hier veel tijd en energie ingestoken. Er is een wijze of systeem ontworpen waarbij leerlingen m.b.v. een overzicht van doelen ook zelfstandig aan deze doelen kunnen werken. Op deze manier kunnen de leerlingen zelf keuzes maken over waar ze graag aan willen werken en in welke volgorde ze dit plannen. Duidelijk wordt ook wat ze al beheersen en aan welke doelen nog moet worden gewerkt.

Het systeem is nog wel sterk leerkracht gestuurd en de stap naar leerling gestuurd kan vanaf dit moment zeker gemaakt worden (zie aanbeveling nr.1).

We hebben het met elkaar gehad over hoe de overgang van leerkracht gestuurd naar leerling gestuurd inzichtelijk gemaakt kan worden. Centraal staat het intrinsieke gevoel van vrijheid. Hierbij kan bijv. gedacht worden aan meer keuzevrijheid voor het volgen van instructies, het kiezen van opdrachten of de

vorm een oefening die passen bij een doel, meer betrekken bij de invulling van keuzewerk en hier ook meer tijd voor inruimen.

1. Vrijheid in gebondenheid / Verantwoordelijkheid en vertrouwen

Indicatoren op leerlingniveau

1.1	De leerling neemt verantwoordelijkheid voor de verwerking van zijn taak.
1.2	De leerling legt waar nodig verantwoording af aan zijn leraren, zijn medeleerlingen en zijn ouders over de verwerking van zijn taak.
1.3	De leerling is actief betrokken bij zijn eigen (leer)werk.
1.4	De leerling draagt zorg voor zijn leeromgeving.

evaluatie school

Een belangrijk kenmerk van onze school is het nemen van verantwoordelijkheid voor het eigen handelen. Wanneer leerlingen leren om met vrijheid in gebondenheid om te gaan, kunnen ze verantwoordelijkheid dragen.

We willen bereiken dat leerlingen niet meer alleen afhankelijk zijn van het oordeel van de leerkracht, maar zelf nadenken over hun werk. We willen dat leerlingen voor zichzelf leren, zodat ze een houding ontwikkelen, waarmee ze de rest van hun leven ook blijven leren en groeien.

N.a.v. aanbeveling 1: Ontwikkel een doorgaande daltonlijn voor het plannen en het kiezen voor groep 1 t/m 3 en aanbeveling 2: Ontwikkel voorwaarden op de taak zodat kinderen bewuster vrijheid van keuzes hebben en meer ruimte zien om deze in hun eigen gekozen volgorde te plannen, hebben we het werken met de taakbrieven onder te loep genomen.

In groep 1 en 2 werken de leerlingen met het planbord. De leerlingen plannen op het bord hun werk voor die week. Het planbord geeft overzicht in de te maken taken, geeft ze inzicht in de tijd en leerlingen hebben de ruimte om deze taken in hun eigen gekozen volgorde te plannen.

Er is een doorgaande lijn ontwikkeld van groep 2 (planbord) naar groep 3 (taakbrief). De doorgaande lijn is terug te vinden in alle groepen. Er is een opbouw in het werken met de taakbrief. We vinden het belangrijk dat er een goede basis wordt gelegd in de onderbouw. Dat de leerlingen aangeleerd krijgen dat ze verantwoordelijk zijn voor de verwerking van hun taak.

Dat de taakbrief geeft overzicht van het werk dat die dag(en)/week gedaan moet worden. Daaraan zijn doelen gekoppeld die behaald moeten worden. De leerlingen geven aan of ze het doel behaald hebben of niet. Hierin mogen ze eigen keuzes maken als o.a. een eigen werkplek kiezen, zelf de volgorde van het te maken werk indelen, zelf tijd indelen, n.a.v. een vooraftoets wel of geen instructie volgen.

Maar we hebben dit uitgebreid met doelenbladen en leerlijnen. In groep 3 en 4 wordt gewerkt met doelenbladen voor rekenen en vanaf groep 5 werken we met doelenbladen voor rekenen, spelling en taal. En dan komen er de leerlijnen voor rekenen en spelling bij. De leerlijn voor taal is in ontwikkeling.

We willen graag dat leerlingen zichzelf sturen, zelf initiatief nemen, zichzelf kunnen motiveren en zelfkennis ontwikkelen = mede-eigenaar van hun eigen ontwikkeling/ leerproces worden!

Een mogelijkheid om deze vaardigheden en houding te ontwikkelen is, om de leerlingen inzicht te geven in de te behalen doelen met behulp van een doelenblad en een leerlijn.

(zie 'Handboek dalton' 7. Van kerndoel naar leerlijn vanaf blz. 69 en 9. Taakbrief vanaf blz. 77.)

bevindingen visitatieteam

Taakbrieven laten een zeer leerkracht gestuurde planning zien. Hierin vinden we niet de vrijheid terug die de leerlingen o.i. wel aan zouden moeten kunnen. Het doelenblad helpt om inzicht te krijgen in de te behalen doelen.

In jullie omschrijving staat een aantal keer het woord 'moeten'. In de praktijk hebben we ook ervaren dat de leerlingen nog vooral denken vanuit het moeten en de manier waarop ze aan een doel werken is geregisseerd door de leerkracht.

In de onderbouw (groep 1 en 2) is een start gemaakt met thematisch leren waarbij de leerlingen gestimuleerd worden zelf initiatieven te nemen en te spelen en leren vanuit de context. Het is ons duidelijk dat jullie de visie hebben dit ook te willen realiseren in de hogere groepen. De wijze waarop het werken met doelen en de inzet van Gynzy is een eerste stap. Het beperkt alleen de leerlingen nog teveel, omdat het een voorgeschreven werkwijze is.

Dit neemt niet weg dat jullie de eerste denkstappen al hebben gezet en jullie weten duidelijk waar jullie met en voor de leerlingen naar toe willen (zelfsturend leren en mede-eigenaar zijn van hun ontwikkeling). Het portfolio is een mooi voorbeeld van hoe jullie in hebben gezet op de betrokkenheid van de leerlingen. De gesprekken met kind-ouder-leerkracht is ook zeker een compliment waard.

De taakbrief en de werkwijze met de doelenbladen was voor ons een flinke puzzel. De leerlingen echter konden ons prima uitleggen hoe de taakbrief gelezen moet worden. Ze weten wat ze qua planning moeten invullen. Tip: ga met de leerlingen in gesprek over het optimaliseren van de taakbrief. Nu functioneert het voornamelijk als aftekenbrief en het kan met kleine aanpassingen effectiever gaan functioneren.

Indicatoren op leraarniveau

1.5	De leraar kan loslaten en schenkt vertrouwen aan zijn leerlingen. Hij biedt hiervoor een kader waarbinnen de leerlingen hun eigen leerproces kunnen vormgeven.
1.6	De leraar houdt rekening met verschillen en creëert maatwerk dat zichtbaar is in de taakinhoud.
1.7	De leraar begeleidt zijn leerlingen en geeft waar nodig sturing, op zo'n manier dat de leerlingen zich vaardigheden eigen kunnen maken om de leerdoelen te behalen en de taak te kunnen volbrengen.

evaluatie school

Doordat de leerlingen nu door de leerlijn rekenen en spelling (en doelenblad van taal) een duidelijk overzicht hebben welke doelen ze al hebben behaald en waar nog aan gewerkt moet worden, kunnen we ook beter loslaten en erop vertrouwen dat de leerling werkt aan de doelen die nog niet behaald zijn.

Er wordt instructie gegeven op niveau aan groepjes kinderen die een doel nog niet beheersen.

De leerkracht zorgt, d.m.v. de taakbrief en de doelenbladen/leerlijnen, dat de leerlingen goed weten wat ze gaan leren en moeten kennen en kunnen, waardoor de leerling keuzevrijheid heeft in het al of niet volgen van instructies en de volgorde van het te maken werk.

bevindingen visitatieteam

Jullie hebben veel tijd en energie gestoken in het vormgeven van de doelenbladen. Ze zijn erg mooi uitgewerkt. Het is zichtbaar voor de leerlingen aan welke doelen er gewerkt moet worden. De instructies zijn gekoppeld aan de doelen. We bemerken dat nog wel veel leerlingen mee (moeten) doen aan een instructie. In hoeverre is sprake van keuzevrijheid?

Er wordt gesproken over beter kunnen loslaten nu er gewerkt wordt vanuit doelen. Als visitatieteam ervaren we dit echter niet zo. Er ligt nog een grote mate van controle door de leerkracht aan ten grondslag. Onze indruk is dat het systeem nog te bepalend is.

De MI-kast geeft de leerlingen de mogelijkheid om andere vaardigheden zich eigen te maken. Ze zijn enthousiast over de verschillende opdrachtkaarten. Ook hier geldt voor dat het goed is de leerlingen nog meer vrijheid te geven in het inplannen van deze opdrachten.

Indicatoren op schoolniveau

1.8	Op de school heerst een cultuur van vertrouwen.
1.9	Leraren en overige medewerkers kunnen omgaan met verantwoordelijkheid en het aangeven van grenzen.
1.10	Leraren en overige medewerkers komen de afspraken na.
1.11	De brede algemene vorming van leerlingen is richtinggevend.
1.12	Het onderwijs wordt gegeven in een lerende organisatie waar leerlingen en leerkrachten zich kunnen ontwikkelen naar hun mogelijkheden.

evaluatie school

Bij ons op school heerst een cultuur van vertrouwen. Binnen ons team zijn we bereid om van elkaar te leren. Jaarlijks doen we collegiale consultatie bij elkaar aan de hand van een kijkwijzer. Dit wordt met elkaar geëvalueerd en tips en tops worden met elkaar besproken. We zijn samen verantwoordelijk voor de inhoud van ons daltononderwijs. Ook durven we elkaar aan te spreken op elkaars

verantwoordelijk-heid. We komen gemaakte afspraken na. De taken zijn goed verdeeld, we voelen ons samen verantwoordelijk voor de ontwikkeling binnen onze school.

We werken met leerteams, zie 'Reflectie' indicatoren op schoolniveau.

bevindingen visitatieteam

We hebben deze dag zeker ervaren dat er binnen het team sprake is van vertrouwen en gezamenlijke verantwoordelijkheid. Er heerst een hele fijne cultuur waarbinnen ook nieuwkomers zich direct welkom voelen. Men steunt, coacht en begeleidt elkaar waar nodig.

2. Zelfstandigheid

Indicatoren op leerlingniveau

2.1	De leerling neemt zelf initiatieven om zijn leerdoelen te bereiken.
2.2	De leerling vraagt hulp van anderen en helpt anderen als zij hem/ haar om hulp vragen.
2.3	De leerling bepaalt mede hoe (werkvorm, tempo, plaats, tijd) hij/zij werkt aan de gestelde doelen.
2.4	De leerling kan omgaan met uitgestelde aandacht.
2.5	De leerling krijgt de gelegenheid het gemaakte werk zelfstandig na te kijken.

evaluatie school

Een groot accent ligt bij ons op school op de zelfstandigheid. Zelfstandigheid houdt in zelfwerkzaamheid. Het eerst naar oplossingen proberen te zoeken, al dan niet met behulp van hulpbronnen als internet, boeken, atlas, woordenboek, e.d., hulp van andere leerlingen of de leerkracht.

Kinderen willen graag actief, zelf ontdekkend bezig zijn. Het is een bekend verschijnsel, dat alles wat iemand zelf ontdekt heeft of heeft uitgezocht, beter onthouden wordt dan wanneer het is voorgezegd of uitgelegd door leerkrachten. De taak is hierbij een belangrijk middel. Het geeft de leerling een overzicht van de opdrachten die zelfstandig gemaakt kunnen worden. Daardoor kan er ook een planning gemaakt worden.

We hebben zelfstandige leerlingen. Ze kunnen goed zelfstandig werken, de juiste keuzes maken, bijv. door het kiezen van hun eigen werkplek, werk nakijken en verbeteren, werken aan doelen, enz. Hiervoor hebben we ook duidelijke afspraken gemaakt, zodat iedereen weet waar hij/zij aan te is.

Er heerst een goed pedagogisch klimaat, waardoor er in vertrouwen met elkaar omgegaan wordt.

Het werken met de taakbrief is heel duidelijk en overzichtelijk. De leerlingen weten hoe te handelen als ze een vraag hebben (zie 'Handboek dalton' blz. 127 Ik heb een vraag) Ze kunnen omgaan met uitgestelde aandacht.

Het werken met de leerlijnen en doelenbladen helpt de leerlingen om nog zelfstandiger keuzes te maken over het wel of niet meedoen aan bepaalde instructies. Het wel of niet werken aan bepaalde doelen. Zo maken we leerlingen bewust welke doelen ze al behaald hebben en aan welke doelen ze nog moeten werken.

bevindingen visitatieteam

De sfeer in de school is heel prettig. De leerlingen nemen de verantwoordelijkheid om het werk af te krijgen, voelen zich niet alleen verantwoordelijk voor hun eigen te maken werk maar ook t.a.v. elkaar. Ze helpen en ondersteunen elkaar daar waar nodig.

Er zijn duidelijke afspraken door de gehele school over het gebruik van verschillende werkplekken, nakijken en het werken aan doelen. Doordat in alle groepen in grote lijnen hetzelfde wordt gewerkt is merkbaar dat het voor de leerlingen een hele fijne werk- en leercultuur is.

Indicatoren op leraarniveau

2.6	De leraar creëert de randvoorwaarden (taakgerichte werksfeer, organisatie, opdrachten/taken, materialen) die de leerlingen in staat stellen zelfstandig te kunnen werken, zodat zij in hun eigen tempo en op hun eigen wijze kunnen leren.
2.7	De leraar stimuleert leerlingen initiatieven te nemen en te tonen.
2.8	De leraar biedt ruim tijd aan leerlingen om zelfstandig te kunnen werken.
2.9	De leraar creëert voor de leerlingen de ruimte om hun talenten te laten zien en te ontwikkelen.

evaluatie school

We stimuleren de zelfstandigheid van de leerlingen. Door duidelijke afspraken weten leerlingen ook waar ze aan toe zijn. Er zijn duidelijke afspraken over het zelfstandig werken, o.a. over het werken buiten de klas, uitgestelde aandacht, instructie-groepjes, het pakken van materialen.

In de voorbereiding wordt nagedacht over de voorwaarden om zelfstandig te kunnen werken. Dagritmekaarten op het bord, voorbereiden van de taakbrief, handelingswijzers, de leerlingen weten hoe te handelen als ze een vraag hebben. De keuzekast stimuleert de leerlingen om eigen initiatieven te nemen. Door een opdracht uit het MI-kastje te doen (ingedeeld op Meervoudige Intelligentie) of een spel te doen ingedeeld op doelen. (Zie 'Handboek dalton' keuzekast vanaf blz. 116.)

Tijdens de lessen van Da Vinci, onze methode voor wereldoriëntatie, creëert de leerkracht ruimte voor de leerlingen om hun talenten te laten zien en te ontwikkelen. De leerlingen gaan aan de slag met een onderzoeksvraag, opdrachtkaarten of maken een werkstuk over een onderwerp passend bij het thema.

Daarnaast werken we met een stergroep. In de stergroep krijgen leerlingen die bovengemiddeld presteren een specifiek lesprogramma aangeboden. De leerlingen die deelnemen aan de stergroep krijgen allemaal een plan gericht op deelname aan de stergroep en verrijking. De (hoog)begaafdheidsspecialist houdt het plan bij.

Daarnaast werkt een aantal leerlingen met de digitale topschool. Zij gaan zelfstandig in een digitaal programma zelfstandig aan de slag met uitdagende opdrachten. De leerlingen worden begeleid door ervaren mentoren. Het aanbod is nauwkeurig samengesteld door experts en wordt continu bijgehouden.

bevindingen visitatieteam

De inzet van de Da Vinci methode is een mooi initiatief om vanuit eigen gemaakte onderzoeksvragen te komen tot leren. Leerlingen moeten hierin een groei doormaken en tegelijk starten met een methode in alle groepen, vraagt om differentiatie.

Goede onderzoeksvragen bedenken is niet eenvoudig. Dan is het fijn als daar al vroeg een begin mee wordt gemaakt zodat ook hier een doorgaande lijn in terug te vinden is. Ook hier geldt dat je samen met de leerlingen moet gaan experimenteren, onderzoeken en uitproberen. Trap niet in de valkuil van toch weer (teveel) regie willen nemen door bijvoorbeeld zelf opdrachtkaarten te maken, omdat je ervaart dat ze bepaalde vaardigheden nog niet beheersen. Verleg dan je verwachtingspatroon en zet in op de vaardigheden die passen bij hun ontwikkeling. En vertrouw op jullie eigen kennis en kunde en op de leerlingen, want er ligt al een hele stevige basishouding.

Zoals eerder genoemd ervaren we dat de betrokkenheid van de leerlingen t.a.v. keuzewerk zou nog verder uitgewerkt en vormgegeven kan worden door meer ruimte in tijd te creëren en de leerlingen te betrekken bij het invullen van deze ruimte in tijd.

Indicatoren op schoolniveau

2.10	De school creëert voor de leraren en overige medewerkers de ruimte om hun talenten te laten zien en te ontwikkelen.
2.11	De school stimuleert leraren en overige medewerkers initiatieven te nemen en te tonen.

evaluatie school

Iedere leerkracht mag werken vanuit zijn/haar kracht. Daarnaast zijn wij een leergemeenschap waar leerkrachten de kans krijgen om hun kennis te delen met anderen en waar de mogelijkheid is om te experimenteren met onderdelen die passen binnen onze daltonvisie. Samen komen we dan tot een keuze die past bij onze visie. Daarnaast maken we gebruik van elkaars kwaliteiten door de inzet van collegiale consultatie.

bevindingen visitatieteam

Mooi om te zien dat leerkrachten durven te experimenteren in hun eigen groep. Leerkrachten laten hierin hun zelfstandigheid, creativiteit en talenten zien.

3. Samenwerking

Indicatoren op leerlingniveau

3.1	De leerling benut de gegeven tijd en gelegenheid om te oefenen en zich te bekwamen in samenwerkingsvaardigheden.
3.2	De leerling werkt op respectvolle wijze samen met leraar en medeleerlingen.

evaluatie school

Leerlingen werken op een gerichte en afwisselende manier samen. Er is aandacht voor zowel het sociale als het didactische aspect. (Zie 'Handboek dalton' 11. Maatjes vanaf blz. 101.)

Het gebouw biedt ook veel gelegenheid tot samenwerken. Zo is er de maatjesruimte in de onderbouw, de samenwerkplek in de bovenbouw en de leerpleinen in de onder-/ en bovenbouw. Daarnaast zitten de leerlingen in de klassen in groepjes (teams), zodat ze ook de mogelijkheid hebben om met hun maatje of een andere klasgenoot te overleggen. De leerlingen kunnen zo veel van elkaar leren.

Wij vinden dat samenwerking en een gedeelde verantwoordelijkheid tussen ouders/verzorgers, leerkracht en kind onlosmakelijk zijn verbonden aan goed onderwijs. Ouders/verzorgers zijn immers de ervaringsdeskundige met betrekking tot het kind. De ervaringen van ouders/verzorgers en van het kind kunnen zeer nuttig zijn voor ons als leerkracht om onze aanpak nog beter af te stemmen op dat wat bij het kind goed werkt.
(Zie 'Handboek dalton' 5. Ouderbetrokkenheid vanaf blz. 51.)

bevindingen visitatieteam

We hebben mogen ervaren dat het Daltononderwijs gedragen wordt door alle 'leden' van de school. Leerlingen, leerkrachten, ouders, directie etc. Hier hebben we de kracht van een goede samenwerking mogen ervaren.

Samenwerken kan in verschillende ruimtes, dit was voor ons iets minder duidelijk. Welke ruimtes kunnen gebruikt worden op welke manier? De leerlingen die we hebben gevraagd konden hier ook niet echt een duidelijk antwoord op geven. Wellicht goed om dit af en toe weer even met elkaar (leerkrachten en leerlingen) door te nemen om de kwaliteit te waarborgen.

Indicatoren op leraarniveau

3.3	De leraar werkt op respectvolle wijze samen met collega's en leerlingen.
3.4	De leraar geeft samen met collega's vorm aan de taak of leertaken, zoals deze in de school zijn afgesproken.
3.5	De leraar kan verschillende vormen en niveaus van samenwerken toepassen.
3.6	De leraar schept een pedagogisch veilig klimaat voor samenwerking met de leerlingen en tussen de leerlingen onderling.

evaluatie school

We werken met drie leerteams: kwaliteitszorg, dalton en onderwijs, technologie. Deze leerteams werken samen inhoudelijke onderwerpen uit, tijdens studiedagen en vergaderingen wordt dit teruggekoppeld aan het team. Commissies, bestaande uit een aantal collega's van de onder-, midden- en bovenbouw, werken samen activiteiten uit. De leerkracht stimuleert het samenwerken tussen de leerlingen. Zij heeft daarin een begeleidende rol. Zij observeert, helpt waar nodig en grijpt eventueel in. Tijdens de gouden en zilveren weken wordt er aandacht besteed aan de groepsvorming. De leerkracht biedt veel samenwerkingsopdrachten aan en geeft leerlingen de mogelijkheid om elkaar te helpen en van elkaar te leren.

bevindingen visitatieteam

We hebben een goede samenwerking mogen ervaren tussen de leerkrachten zelf. Fijn dat het onderwijs op deze manier evenwichtig wordt gedragen door het hele team en dat een ieder zich verantwoordelijk voelt. Dit is ook duidelijk te ervaren in het pedagogisch klimaat op de school waarbij er een duidelijke samenwerking en betrokkenheid is tussen leerkracht, leerling en ouders.

Indicatoren op schoolniveau

3.7	De school is een leefgemeenschap waarbinnen leerlingen, leraren en overige medewerkers op een zichtbare wijze samen leven en werken.
3.8	De school is een leerplek waar leerlingen en leraren al samenwerkend van en met elkaar leren.
3.9	De school is een veilige oefenplek voor democratisering en socialisering.

evaluatie school

De school is onderdeel van 'Kindcentrum Broekmaten'. Dit betekent dat wij samenwerken met allerlei verschillende organisaties gerelateerd aan kinderen in

de leeftijd van 0 tot 12 jaar. Te denken valt aan consultatiebureau, fysiotherapie, logopedie, muziekonderwijs, etc.

Iedere maandag starten we met de weekopening voor de onder- en de bovenbouw.

We voeren veel vieringen en buitenschoolse activiteiten vaak met alle groepen uit, zoals Christelijke feestdagen, avondvierdaagse, schoolreisjes, etc.

De leerlingen hebben de mogelijkheid om deel te nemen aan het schoolkoor van 'De Maten'.

We hebben één keer per jaar een project, waarin we samenwerken met de verschillende groepen.

Voor de zaakvakken werken we met de methode 'Da Vinci', waarbij de groepen 3 en 4, 5 en 6 en 7 en 8 samenwerken.

Eén keer per jaar verzorgt iedere groep een open podium, waarbij leerlingen, ouders van de leerlingen en overige belangstellende worden uitgenodigd (mensen zonder vrees).

Binnen de stichting SCO-T is 'De Tweeklank' in Aadorp ook een daltonschool. We hebben bij hen een proefvisitatie gedaan. Ze zijn ook al een aantal keer bij ons op bezoek geweest.

bevindingen visitatieteam

We hebben begrepen dat de samenwerking met de kinderopvang/peuterschool nog niet optimaal is. Er wordt meer initiatief genomen vanuit de basisschool dan vanuit de opvang. Hier kunnen mogelijkheden liggen om in de toekomst een breder publiek te trekken door een vorm van samenwerking te bewerkstelligen.

Door de verschillende activiteiten die genoemd is merkbaar dat er met en van elkaar geleerd kan worden.

We hebben duidelijk een veilige sfeer mogen ervaren waarbinnen kinderen een optimale leerontwikkeling kunnen doormaken.

4. Reflectie

Indicatoren op leerlingniveau

4.1	De leerling maakt een planning voor zijn taakwerk.
4.2	De leerling stuurt zijn planning bij door de voortgang te overzien.
4.3	De leerling beziet het behaalde eindresultaat kritisch en neemt leerpunten mee naar een volgende planning van zijn taak.
4.4	De leerling reflecteert op zijn eigen gedrag en dat van zijn medeleerlingen.

evaluatie school

De kernwaarde reflectie is een kernwaarde die veel overlapping heeft met de overige kernwaarden.

We willen graag bereiken dat leerlingen niet meer alleen afhankelijk zijn van het oordeel van de leerkracht, maar zelf nadenken over hun werk. We willen graag dat leerlingen voor zichzelf leren, zodat ze een houding ontwikkelen, waarmee ze de rest van hun leven ook blijven leren en groeien. Hiermee hangt nauw samen dat leerlingen zichzelf gaan sturen, zelf initiatief nemen, zichzelf kunnen motiveren en zelfkennis ontwikkelen. Een mogelijkheid om deze vaardigheden en houding te ontwikkelen bij leerlingen is om regelmatig te reflecteren op het werk, het proces en wat ze ervan vinden (doel, aanpak, beleving). Ze leren zichzelf vragen te stellen als 'waarom leer ik dit?', 'ga ik vooruit en hoe komt dat dan?' en 'wat kan ik verbeteren voor de volgende keer?'

Leerlingen leren steeds meer zelf de touwtjes in handen te nemen voor hun eigen leerproces.

Leerlingen reflecteren op hun taakbrief, wat heb ik al gemaakt? Kan ik het nu? Elke dag wordt aan het begin van de dag een planning gemaakt.

Leerlingen reflecteren hun eindresultaat (n.a.v. een toets) op hun doelenbladen van rekenen, taal en spelling. Wat beheers ik al en waar moet ik nog aan werken? Waarmee ga ik dat doen?

Hierbij wordt gebruik gemaakt van portfolio's. Het portfolio is de basis voor de kindgesprekken en de gesprekken waarin de leerling, de leerkracht(en) en de ouder(s) aanwezig zijn. We hebben vorig jaar ons rapport bij het portfolio ingedaan. We willen met het portfolio de leerlingen en hun ouders een beeld geven van hun ontwikkeling/leerproces. Een portfolio is een persoonlijke map dat een zorgvuldig samengestelde verzameling van werk bevat. Dit werk wordt geselecteerd door de leerling, in samenspraak met de juf. Het kan werk zijn waar de leerling trots op is (bijv. een kopie uit het schrift), maar ook werk waaruit blijkt dat hij/zij zich ontwikkeld heeft (bijv. doelenbladen).

De leerling krijgt inzicht in wat hij/zij al beheerst en waar hij/zij nog aan moet werken.

Er wordt regelmatig met de kinderen gereflecteerd op de werkhouding, het gedrag en de gestelde doelen. Hiervoor kunnen verschillende middelen gebruikt worden (Zie 'Handboek dalton' 6. Portfolio vanaf blz. 55.)

bevindingen visitatieteam

Reflectie gebeurt op de weektaak n.a.v. de te behalen doelen. Ook tijdens de portfoliogesprekken wordt er gereflecteerd op de eigen leerontwikkeling. Dit wordt gedaan middels de portfoliomappen/rapporten. De leerlingen konden hierover veel vertellen. Ze ervaren het als een positief medium om hun ouders uitleg te geven over wat ze hebben geleerd en waar ze graag mee bezig willen. Gedurende de dag hebben we een constructieve houding van leerkrachten gezien waarbij de leerlingen vooral werden begeleid en verder geholpen wanneer ze vragen hadden of hulp nodig hadden.

Indicatoren op leraarniveau

4.5	De leraar zet verschillende reflectiemethoden in.
4.6	De leraar laat leerlingen reflecteren op de samenwerking.
4.7	De leraar laat leerlingen feedback geven op zijn eigen functioneren.
4.8	De leraar is in staat om kritisch naar zijn werk te kijken en gebruikt evaluatie, reflectie en feedback van anderen om zich verder te ontwikkelen.

evaluatie school

Reflectie moet niet alleen schriftelijk gebeuren, maar ook mondeling. Voor de schriftelijke reflectie gebruiken we de taakbrief en de doelenbladen/het portfolio. Voor het mondeling reflecteren zetten we verschillende reflectiemethoden in. Hierbij worden verschillende aspecten geëvalueerd, dit kan zijn de zelfstandigheid van de leerlingen, het werken met uitgestelde aandacht, de samenwerking, enz. Er wordt op verschillende manieren gereflecteerd. Dit gebeurt d.m.v. de dagritme-kaart hoe is het gegaan?', evaluatiekaartjes, maatjesschema (maatjes geven aan hoe ze samen hebben gewerkt). Wekelijks wordt er met de groep een daltondoel afgesproken. Hier wordt die week extra aandacht aan besteed. (Zie 'Handboek dalton' 10 Evalueren/reflecteren vanaf blz. 95.)

Door te werken vanuit leerlijnen en te kijken wat de leerling nodig heeft om tot leren te komen wordt de leerkracht steeds kritisch gedwongen naar zijn eigen handelen te kijken.

Door middel van vaste looprondes wordt er door de leerkracht feedback gegeven op het werk of taakhouding.

Door het analyseren van de resultaten van de werkschriften en de toetsen worden aandachtspunten gebruikt om eventueel het leerkrachthandelen bij te stellen. Dit kan zijn op het gebied van instructie, geven van feedback, het veranderen van werkplekken voor de kinderen, het in gesprek gaan met de kinderen over de werkplekkeuze enz.

Tijdens individuele/kindgesprekken kunnen tips naar voren komen voor het bijstellen van het leerkrachtgedrag. Door in gesprek te gaan met de daltoncoördinator, intern begeleider, directie en studenten, in kader van een

observatie of gegeven les, kan de leerkracht reflecteren en eventueel eigen handelen en gedrag bijstellen.

De leerkracht organiseert klassenvergaderingen met de hele groep of een klein groepje, waarbij zij de leerlingen stimuleert gevoelens te verwoorden, complimenten te maken en verbeterpunten bespreekt. Eigen gedrag van de leerkracht wordt bewust besproken binnen de klassenvergadering of in individueel gesprek (kindgesprek). Hierbij wordt gebruik gemaakt van open vragen t.a.v. het leerkrachtgedrag.

Door collegiale consultatie, bezoek IB'er en directie wordt er tegemoet gekomen aan de aspecten van evaluatie, reflectie en feedback van anderen om zich verder te ontwikkelen.

Gezien de start van onze nieuwe gesprekkencyclus worden er in alle groepen kindgesprekken gevoerd.

bevindingen visitatieteam

Zoals omschreven en merkbaar in de praktijk wordt er veel aandacht besteed aan reflectie. En het uitgangspunt is vooral met elkaar in gesprek gaan, terugkijken en vooruitkijken naar doelen waar een individu of de groep aan wil werken of gewerkt heeft. Door het veilige pedagogische klimaat is merkbaar dat zowel leerlingen, ouders als het team zich vrij voelen om met elkaar in gesprek te gaan.

De kindgesprekken zijn een rijke aanvulling voor de kernwaarde reflectie. Naast het feit dat het kind centraal wordt gesteld en onderdeel is van het gesprek, is het ook direct een reflectiemoment voor de leerkracht, waardoor het adequaat bijstellen van leerkracht gedrag mogelijk is.

Indicatoren op schoolniveau

4.9	De school stelt leraren en overige medewerkers in de gelegenheid van en met elkaar te leren.
4.10	De school hanteert een doorgaande lijn m.b.t. reflectie op leerlingniveau.

evaluatie school

Er zijn verschillende manieren om met en van elkaar te leren. Zo gaan we bij elkaar op collegiale consultatie.

Volgen we jaarlijks teamscholingen (dit schooljaar is het onderwerp 'lezen'.) De professionalisering van het team is gekoppeld aan de ontwikkeling van ons onderwijsprogramma.

We werken met drie verschillende leerteams:

Leerteam dalton en onderwijs met dit schooljaar acties gericht op:

- De doorgaande lijn taakbrief/planbord en het plannen groep 1 t/m 8;
- Werken vanuit doelenblad/leerlijn groep 1 t/m 8 (spelling, taal en rekenen);
- Koppeling portfolio-rapport uitbreiden met spelling-dalton-soc.emotioneel;

- Structureel aanbod leeseducatie (CMK), Schoolleesplan 'De Maten' uitvoeren en het vak technisch/begrijpend lezen bestuderen.

Leerteam kwaliteitszorg met dit schooljaar acties gericht op:

- Koppeling en borging HGW/OGW m.b.v. NSCCT en ZIEN (sociale ontw.);
- Analyseren ontwikkeling leerling op mogelijke groei m.b.v. ParnasSys;
- Opbrengstgericht werken (blokplanning - leerlijn – toetsdoel);
- Veiligheidsplan aanpassen op schoolniveau en uitvoeren;
- Begaafdheid – uitvoeren protocol – stergroep en opzet groep 1-4.

En leerteam technologie met dit schooljaar acties gericht op:

- Plan opstellen om onderzoekend/ontdekkend leren te bevorderen + integreren 'Wetenschap en Techniek';
- Techniekbakken 'Zwaluwstaarten' inzetten;
- Inzet Gynzy voor de vakken Rekenen en Spelling (Why , How, What);
- Opzet Leerlijn programmeren (Bee-Bot, Lego Wedo, Lego Mindstorms).

We hebben regelmatig personeelsvergaderingen die worden voorbereid door de leerteams en waarbij we van en met elkaar leren. Punten waaraan gewerkt wordt, worden met elkaar geëvalueerd en eventueel bijgesteld.

Doorgaande lijn Reflectie - zie ontwikkelingslijn Reflectie 'Handboek dalton' blz. 29.)

bevindingen visitatieteam

Er zijn veel ontwikkelingen ingezet waarbij structuur, borging en controle wel kernwoorden zijn. Er is sprake van een zeer gedreven en sturende schoolleiding en een grote betrokkenheid vanuit het team. Dit kan echter ook een valkuil zijn. We hebben gemerkt dat de directeur en daltoncoördinator een sterk bepalende rol hebben. Het systeem dat is ontwikkeld m.b.t. werken vanuit doelen is vrij complex voor een buitenstaander. Alles bij elkaar maakt het de organisatie van de school wel kwetsbaar. Op onze vraag of men zich daarvan bewust is, wordt er positief op gereageerd. De controle die nu heerst op de doelen en het volgen van de leerlingen is het resultaat van tegenvallende scores een aantal jaren geleden. Ook wisselingen binnen het team zorgen er voor dat er moeite is om de 'touwjes wat meer te laten vieren'.

Ze zijn er wel van overtuigd dat ze in de basis sterk zijn en wanneer er bijvoorbeeld wisseling zou zijn van schoolleiding of daltoncoördinator het team voldoende zelfsturend is om de doorgaande lijnen de waarborgen en door te ontwikkelen.

5. Effectiviteit / doelmatigheid

Indicatoren op leerlingniveau

5.1	De leerling behaalt zijn leerdoelen die passen bij zijn persoonlijke ontwikkeling.
5.2	De leerling gaat op een efficiënte en verantwoorde wijze om met zijn leertijd.
5.3	De leerling is actief bezig met de taak en maakt efficiënt gebruik van zijn keuzemogelijkheden.

evaluatie school

We werken met 2 bellen. De eerste bel gaat om 8.25 uur, de leerlingen gaan naar binnen en bij de tweede bel om 8.30 uur zijn de leerlingen aan het werk. Er is op dat moment geen gezamenlijke start, waardoor er geen tijd verloren gaat. We leren de leerlingen om op een efficiënte en verantwoorde wijze om te gaan met hun leertijd. De dagritme kaarten en de taakbrief bevorderen dit. De leerlingen hebben het overzicht van het dagrooster en kunnen een planning maken. Weten hierdoor ook wanneer ze daltontijd (taaktijd) hebben en wanneer ze bij een klassikaal moment of instructie worden verwacht.

We werken met handelingswijzers en leerwijzers (zie 'Handboek dalton' vanaf blz. 125.)

In de onderbouw maken we gebruik van de kleurenklok om de lestijd inzichtelijk te maken. Uitgestelde aandacht wordt georganiseerd door het dragen van een 'bloemenslinger' in groep 1, 2 en 3 en het stoplicht vanaf groep 4.

Er heerst rust binnen de school, waardoor leerlingen geconcentreerd kunnen werken.

De leerling houdt zijn of haar persoonlijke ontwikkeling van rekenen, spelling en taal bij door hun resultaten op het doelenblad en de leerlijn (voor taal in ontwikkeling) te noteren. Maar ook aan te geven hier moet ik nog aan werken en hoe ga ik hier aan werken. Hierdoor ervaren ze eigenaarschap en kunnen ze gericht werken aan persoonlijke leerdoelen.

Ook bij keuzewerk bepalen de leerlingen zelf waaraan ze willen werken, dit kan ook een doel zijn vanuit hun leerlijn, maar ook een opdracht vanuit meervoudige intelligentie. Dit bevordert het ondernemerschap en de effectiviteit.

bevindingen visitatieteam

Het is zichtbaar voor leerlingen wanneer ze mee doen aan de instructie en wanneer niet. Ook de instructies zijn nog voornamelijk leerkracht gestuurd en de planning op de taakbrief door de leerkracht zorgt er voor dat leerlingen er standaard voor kiezen dan ook in die volgorde te werken.

Wanneer we het team bevragen over de vrijheid die kinderen hebben in het plannen en deelnemen aan instructies, bemerken we een verschil in beleving t.o.v. de leerlingen. De leerkrachten hebben het idee dat ze ruimte en tijd geven, de

leerlingen geven juist aan dat ze de planning vaak aanhouden en ervaren ook dat de taakbrief erg vol wordt gepland door de leerkrachten.

Er kan nog winst behaald worden in de ruimte, tijd en invulling die leerlingen hebben m.b.t. het eigen maken van doelen en al dan niet deelnemen aan instructies. Daarbij wel in acht nemen dat instructie voor elk kind van essentieel belang is, alleen er gevarieerd kan worden in de vorm.

Indicatoren op leraarniveau

5.4	De leraar behaalt zijn leerdoelen.
5.5	De leraar gaat op een efficiënte en verantwoorde wijze om met zijn lestijd.
5.6	De leraar zorgt voor afwisseling van leeractiviteiten tijdens de les.
5.7	De leraar stemt de instructie en het leerstofaanbod af op de leerbehoeften en leermogelijkheden van zijn leerlingen.
5.8	De leraar daagt leerlingen uit het beste uit zichzelf te halen.
5.9	De leraar geeft leerlingen een uitdagende motiverende taak die past bij het niveau, de interesse en het (werk)tempo van de individuele leerling.
5.10	De leraar analyseert de leerproblemen van leerlingen die de leerdoelen niet halen.

evaluatie school

Lessen worden zorgvuldig voorbereid. Bij het inoefenen van nieuwe leerstof maken we gebruik van Expliciete Directe Instructie (zie 'Handboek dalton' vanaf blz. 76.) Er wordt bekeken wat het doel van de les is. Bij rekenen wordt gekeken of het een toetsdoel of een leerlijndoel is. Bij een toetsdoel wordt gekeken naar de resultaten van de vooraftoets. Er wordt gedifferentieerde instructie gegeven en hierbij wordt naar het doel van de les en het resultaat van de leerlingen gekeken. De leerkracht werkt op 3 niveaus binnen de jaargroep. Er wordt dus op drie niveaus instructie gegeven voor rekenen, spelling en lezen.

De leerkracht geeft de leerlingen eigen verantwoordelijkheid en motiveert de leerlingen om eigen initiatieven te nemen door te werken vanuit doelen. Voor de zaakvakken gebruiken we de methode Da Vinci/Samen op aarde.

Een methode waarbij de leerlingen werken aan opdrachtkaarten en onderzoeksvragen over een bepaald onderwerp passend binnen het thema. D.m.v. verschillende manieren (quiz, Lapbook, presentatie, muurkrant, toneelstuk) wordt dit aan de groep gepresenteerd.

We evalueren en analyseren behaalde prestaties op methode gebonden toetsen en Citotoetsen. We werken met een uitgebreid analysemodel. Er wordt een analyse gemaakt voor de hele groep en daarna een plan opgesteld om de resultaten te verbeteren. We nemen de NSCCT (Niet Schoolse Capaciteiten Test) af in groep 4 t/m 8. De resultaten van deze test en de analyse van de citotoetsen leggen we naast elkaar om leerdoelen die niet behaald zijn te analyseren. Hieruit ontstaan doelen waar leerlingen nog aan moeten werken.

bevindingen visitatieteam

Het is best veel werk om resultaten van de NSCCT en cito's naast elkaar te leggen en voor elk kind te analyseren waar nog aan gewerkt moet worden. De analyses kunnen bijvoorbeeld ook gemaakt worden op basis van wat de leerlingen zelf bijhouden in hun portfoliomap (doelen).

Voor de DaVinci methode zijn er opdrachtkaarten gemaakt met daarop onderzoeksvragen. De leerlingen kunnen een keuze maken uit de verschillende opdrachtkaarten. De opdrachtkaarten bevatten interessante vragen, dit is een mooi middel om leerlingen een eigen keuze te laten maken uit verschillende werkvormen. Het zou ook een mogelijkheid zijn om samen met de leerlingen de onderzoeksvragen te bedenken. Wat vragen zij zich af, willen ze nog leren, waar verwonderen ze zich over?

Indicatoren op schoolniveau

5.11	Het onderwijs is door een efficiënte inrichting van tijd, ruimte en middelen doelmatig en gericht op het behalen van de noodzakelijke opbrengsten.
5.12	De school hanteert een doorgaande lijn van de daltoncompetenties van leerlingen en personeel.
5.13	De school biedt leerlingen ondersteuning en/of passende zorg als zij de leerdoelen niet halen.

evaluatie school

Sinds maart 2014 zitten we in een gerenoveerd schoolgebouw. Dit gebouw is verbouwd vanuit onze daltonvisie en het is een schoolgebouw geworden waar we trots op zijn. We maken gebruik van verschillende werkruimtes (leerplein, samenwerkplek, werkplek, flexruimte en stilleruimte). Door vanuit een visie te bouwen, hebben we een gebouw gekregen passend bij onze manier van werken. We zijn steeds bezig om de kwaliteit van het onderwijs te verbeteren door te werken in leerteams (zie indicator 'evalueren'), jaarlijks teamscholing in te plannen, directeur en daltoncoördinator nemen deel aan de DON bijeenkomsten en koppelen onderdelen terug tijdens vergaderingen. We werken met het leerkrachtportfolio, collegiale consultatie, klassenbezoeken door de daltoncoördinator, met een analysemodel n.a.v. de toetsen van de leerlingen, werken met kwaliteitskaarten (WMK), gesprekkencyclus, POP gesprekken e.d. De competenties die wij van de leerling vragen, geldt ook voor de leerkracht. Ook door de praktische invulling van ons onderwijs. Voor een leerling een taakbrief en ook voor de leerkracht. Een portfolio voor de leerling en ook voor de leerkracht. Wij bieden passende zorg voor leerlingen die de doelen niet kunnen behalen maar ook voor de leerlingen die 'meer' doelen kunnen behalen. We werken met een 'stergroep'.

We bieden leerlingen ondersteuning en/of passende zorg als zij de leerdoelen niet halen. Vanuit de leerlijnen en toets analyses bekijken we waar extra aandacht aan besteed moet worden, we bespreken de resultaten met de Intern begeleider, met de leerling

en ouders. De mogelijkheid is er om voor één of meerdere vakgebieden op een eigen leerweg te werken (we werken dan groepsdoorbrekend). Dan wordt er voor deze leerling een OPP opgesteld. Waardoor de leerlingen op onze school uitstromen in groep 8 op het voor hun maximale niveau.

bevindingen visitatieteam

Het gebouw straalt dalton uit. De ruimtes zijn optimaal ingericht en wordt goed benut. Het is mooi dat de mogelijkheid is geboden om het gebouw vanuit de daltonvisie in te richten.

Kwaliteit is een belangrijk begrip op de Maten. Tijdens de gesprekken en groepsbezoeken merken we dat er tot in de detail alles wordt en is uitgewerkt. Door de verschillende kwaliteitsmetingen wordt op alle niveaus in de gaten gehouden hoe het gaat. Wij bemerken dat het team veel controle heeft en hierdoor de visie en de ideeën niet helemaal tot hun recht komen.

De mate van controle komt voort uit dalende resultaten van een aantal jaren geleden. Het is van belang dat er weer balans komt in waar je controle moet houden en waar je meer los kunt/moet laten om kinderen tot nog meer ontwikkeling te laten komen op meerdere gebieden.

Borging als voorwaarde

Indicatoren op schoolniveau

6.1	De school werkt planmatig aan de daltonontwikkeling en beschrijft dit in een daltonbeleidsplan.
6.2	De school geeft aan hoe de daltonontwikkeling wordt aangestuurd, bv. door een daltoncoördinator.
6.3	De school draagt haar daltonidentiteit uit. (schoolgids, website, folders etc).
6.4	De school heeft daltonscholing in het scholingsplan opgenomen.
6.5	De school benut de daltonmogelijkheden van het gebouw.
6.6	De school enquêteert regelmatig de leraren, de ouders en de leerlingen over de daltonontwikkeling en de kwaliteit van het daltononderwijs.
6.7	De school is actief betrokken bij dalton-regioactiviteiten, waarbinnen zij vertegenwoordigd is.
6.8	De leerlingen worden betrokken bij de daltonontwikkeling van de school.
6.9	De ouders worden betrokken bij het ondersteunen van de daltonontwikkeling van de school.
6.10	Het schoolbestuur ondersteunt de school in haar daltonontwikkeling.

evaluatie school

De afspraken die gemaakt zijn, worden vastgelegd in het 'Handboek dalton'. In dit document staat beschreven hoe wij het daltononderwijs vorm en inhoud hebben gegeven. Jaarlijks worden onderdelen besproken en waar nodig aangepast door de daltoncoördinator.

Daarnaast hebben we een DaltonSchoolOntwikkelingsPlan (DSOP). In dit plan beschrijven we de ontwikkelingen van het betreffende cursusjaar en de meerjarenplanning. Jaarlijks wordt het nieuwe jaarplan weer toegevoegd aan het DSOP.

De daltonontwikkeling wordt aangestuurd door de daltoncoördinator en de directeur. Taakomschrijving daltoncoördinator zie 'Handboek dalton' blz. 50. Zij hebben beide zitting in het Managementteam (MT). Overleg van het MT vindt maandelijks plaats en 'dalton' is altijd een agendapunt.

In het leerteam 'Dalton en onderwijs' worden daltononderwerpen besproken en de lijnen uitgezet voor een cursusjaar (passend bij het Jaarplan). De Daltoncoördinator is voorzitter van het leerteam. Tijdens personeelsvergaderingen wordt een daltononderwerp besproken in het gehele team.

Ook is 'dalton' regelmatig een onderwerp tijdens studiedagen en gaan we één keer in de drie jaar op scholenbezoek bij andere dalton scholen.

We hebben onze daltonvisie beschreven in de schoolgids, maandelijks in ons 'Infomaatje'(nieuwsbrief voor ouders), op de website en in de daltonfolder.

In het Schoolplan (en Jaarplan) staat beschreven dat leerkrachten verplicht zijn om een daltoncertificaat te behalen. Wanneer een leerkracht na een jaar verbonden blijft aan 'De Maten' volgt er een scholingscursus.

Het eerste jaar stellen we dat niet direct verplicht, omdat we graag gemotiveerde leerkrachten willen, die echt willen gaan voor goed daltononderwijs. Daarnaast moet helder zijn dat deze leerkracht op 'De Maten' kan blijven werken in verband met de financiering van deze cursus.

Wij zijn lid van Dalton Oost Nederland (DON). De directeur en daltoncoördinator volgen jaarlijks de studiedagen in Deventer.

Regelmatig wordt een enquête gehouden over het onderwijs op 'De Maten'. Vorig cursusjaar hebben de leerlingen, ouders en de leerkrachten een enquête ingevuld. In de enquête zijn specifieke onderdelen dalton toegevoegd maar eigenlijk zit 'dalton' in ons hele onderwijs en kun je het niet apart beoordelen.

Naast de enquête houden we twee keer per jaar een ouderpanel. Ook tijdens deze bijeenkomsten spreken we samen over het daltononderwijs. De punten voor deze bespreking krijgen de ouders van te voren toegestuurd. Natuurlijk mogen ze zelf ook punten aandragen voor bespreking.

Eén á twee keer per jaar houden we het leerlingenpanel. Uit iedere groep één leerling die mee mag praten over het reilen en zeilen op 'De Maten'. In alle punten zit 'dalton' verweven maar we hebben ook specifieke daltonvragen.

Vier keer per jaar is er een Open Huis voor 'nieuwe' ouders en belangstellenden. In de maanden oktober/november zijn er kijkdagen in de groepen, zodat ouders ons daltononderwijs zelf kunnen ervaren.

Eén keer in de 3 jaar organiseren we een daltonouderavond waarbij we workshops houden passend bij de daltonkernwaarden.

Er wordt jaarlijks een leerlingenraad gekozen (rond Prinsjesdag). Deze raad mag meedenken over de (dalton)ontwikkeling van de school. De daltoncoördinator stuurt deze raad mede aan (zie 'Handboek dalton' vanaf blz. 105.)

Jaarlijks bespreken we binnen de bovenschoolse directie het belang van het daltononderwijs en wat dat betekent voor personeelsbeleid, financieel beleid e.d.

bevindingen visitatieteam

Het daltonboek is een zeer uitgebreid beschreven document. Er is een duidelijke groei en ontwikkeling in het boek terug te zien. Het document is omvangrijk en sterk gedetailleerd. De vraag is of dit echt noodzakelijk is. Het risico van (te) veel regels en afspraken en alles willen vastleggen kan juist zorgen voor onvoldoende eigenaarschap of schijn-eigenaarschap van de leerlingen. Onze feedback op het Daltonboek van de Maten is dan ook om samen met de leerlingen en als team te kijken naar waar regels en afspraken echt noodzakelijk zijn om kwaliteit te kunnen waarborgen. En waar is er ruimte voor eigen inbreng, het kunnen ontwikkelen van eigen kwaliteiten en talenten van de leerlingen? Wij hebben hiervoor een 2^e aanbeveling opgesteld.

De stap die is gemaakt naar het werken aan doelen is een gewaagde en mooie stap. En deze is onderbouwd met een duidelijke (dalton) visie. Een logische stap is om het werken aan doelen dynamischer te maken door leerlingen de ruimte te geven om te mogen vallen en opstaan (aanbeveling 1).

Op de Maten is er sprake van een grote betrokkenheid van ouders en leerlingen. Uit de gesprekken komt eenduidig naar voren dat ze erg trots zijn op het team en de school. Dit komt ook voort uit de heldere communicatie, laagdrempeligheid van het team en de openheid die wordt ervaren.

Overige opmerkingen school

(nog niet in zelfevaluatie opgenomen, maar wel relevant)

Uit de gesprekken met leerlingen

De leerlingenraad wordt vertegenwoordigd door leerlingen uit groep 6, 7 en 8. Ze vertelden dat ze gekozen zijn door de leerlingen van de midden/bovenbouw. Per groep kunnen ze voor een vergadering agendapunten inbrengen. In de klassenvergaderingen verzamelen en bespreken ze ook agendapunten.

De leerlingenraad vergadert o.l.v. een leerkracht en bespreken ideeën ter verbetering van de school(omgeving). Ter overdenking: kan een kind ook de voorzitter zijn?

De leerlingenraad organiseert jaarlijks voor de onderbouw en de bovenbouw een activiteit. Ook zijn ze betrokken bij de ruimte die buiten wordt gecreëerd om te ervaren en te ontdekken. Dit laatste verloopt nog niet naar volle tevredenheid. Het duurt allemaal wat te lang vinden ze.

Wanneer wij ze vragen over de werkwijze van de taakbrief geven ze aan dat ze het fijn vinden dat ze met doelen werken. Ze snappen de werkwijze, maar begrijpen ook dat het voor een buitenstaander best lastig kan zijn. Zij kunnen het dan wel goed uitleggen. De taakbrief wordt wel ervaren als heel vol. Daardoor komen ze niet altijd aan andere dingen toe.

We bespreken de mogelijkheid om meer eigenaar te zijn van de taakbrief, dus dat je mee kunt denken over wat je in een week gaat doen, zelf gaat plannen en ook inbreng hebt in de keuzemogelijkheden. Ze weten eerst niet hoe ze dit voor zich moeten zien, maar na het benoemen van enkele voorbeelden, worden ze wel enthousiast.

Het is merkbaar bij deze leerlingen, en daarbij ook wel een afspiegeling van de gehele schoolpopulatie, dat ze erg loyaal zijn naar de leerkrachten toe. Er wordt naar onze mening te weinig beroep gedaan op hun executieve vaardigheden. Ze zijn afwachtend en leunen sterk op de leerkrachten. We merken wel tijdens dit gesprek dat ze zeker gemotiveerd en enthousiast zijn om meer betrokken te worden. Maak daar dus gebruik van.

De leerlingenraad is over het algemeen zeer tevreden over hun school. Gemiddeld krijgt de school en vooral de juffen, een dikke 9 als rapportcijfer. Daar kunnen jullie dus zeker trots op zijn!

In spontane gesprekken met kinderen hebben we ervaren dat de kinderen de werkwijzen, de afspraken goed weten te benoemen. Zij durven uit te leggen waar ze mee bezig zijn en zijn ook bereid om de bezoekers "alles" te vertellen.

Uit de gesprekken met leraren en ondersteunend personeel

In gesprekken met leerkrachten valt de saamhorigheid en betrokkenheid bij de school op. Samen willen ze ontwikkelen, samen staan ze open voor verbeteringen. De leerkrachten zijn duidelijk trots op de school, dat is mooi om te zien/ervaren. Er heerst een prettige en veilige sfeer binnen het team. Zoals gevoeld tijdens de gesprekjes tussendoor, leerkrachten kunnen praten over datgene waarop ze trots zijn maar ook over onzekerheden en eventuele eigen ontwikkelingspunten.

Uit de gesprekken met de schoolleiding

Het gesprek vindt plaats met de directrice en de daltoncoördinator. Aan de hand van een PowerPoint krijgen we inzicht in datgene waar de school de afgelopen jaren op heeft ingezet. Er werd uitgelegd hoe de leerlingen zich meer bewust zijn geworden van de te behalen doelen en hierin meer eigen keuzes kunnen maken.

Ook heeft er een audit (inspectie kwaliteitsonderzoek) vanuit een andere school plaatsgevonden. Dit werd als zeer positief ervaren.

Opgemerkt wordt dat het team en de leerlingen heel betrokken zijn en graag willen leren. Ontwikkelingen zijn gesprekken van leerlingen met ouders en het vormgeven van het eigen portfolio, waarbij het niet alleen om leren gaat, maar vooral ook om het ontwikkelen.

De betrokkenheid van ouders is groot op school. Ze hanteren een afgeleide van ouderbetrokkenheid 3.0, zo houden ze een startgesprek aan het begin van het schooljaar, voor ieder kind een individueel gespreksarrangement, een ouderavond in augustus (groep 3 en groep 8) en ouders als buddy waarbij actieve ouders aan passieve ouders worden gekoppeld. Een en ander staat duidelijk beschreven in het Daltonhandboek.

De school werkte in de onderbouw volgens Ontwikkelingsgericht onderwijs en in de bovenbouw werd op adaptief onderwijs ingezet. Maar ze wilden meer 'samen' doen. Na verkenning en studiedagen hebben ze gekozen voor Daltononderwijs omdat de principes en uitgangspunten goed pasten bij hun school.

Het valt op dat er veel ruimte wordt gegeven aan de individuele teamleden om zich te ontwikkelen en om te experimenteren. De doorgaande lijn wordt bewaakt door het regelmatig terugkoppelen van bevindingen en door borging van gemaakte afspraken.

Uit de gesprekken met ouders

Het visitatieteam heeft gesproken met 4 ouders, met kinderen die verspreid in alle groepen zitten en ook al op het voortgezet onderwijs.

De keuze voor de school is grotendeels gebaseerd op woonplaats: dichtbij de school. De ouders ervaren daltononderwijs wel als een meerwaarde wat betreft het werken op eigen niveau en het samenwerken.

De aansluiting met het VO verloopt goed, het kunnen plannen van het huiswerk en het overzien van de opdrachten was een goede basis voor de brugklas.

De leerkracht/leerling/oudergesprekken worden als zeer positief ervaren, het is mooi om te zien hoe een kind groeit in zijn rol en zich meer en meer weet te presenteren als eigenaar van het portfolio.

De ouders zijn zeer tevreden over het team en de directeur. De communicatie is laagdrempelig en ze worden over het algemeen goed geïnformeerd. Er zijn dan ook geen directe punten van ontwikkeling te noemen.

Uit de gesprekken met het bestuur

naam bestuurslid: dhr. K. Wolterink

Bestuurslid Koos geeft aan dat er veel gebeurt in school. Het is een unieke vorm van onderwijs en men is niet snel tevreden. Het beleid met betrekking tot Dalton:

- Scholen mogen zichzelf ontwikkelen
- Ze mogen eigen keuzes maken
- Er is vanuit het bestuur veel vertrouwen.
- De visie van Dalton is duidelijk zichtbaar

Alle leerkrachten staan achter het Daltonprincipe, hier zit duidelijk eenduidigheid in. De neuzen staan dezelfde kant op.

Koos geeft aan dat het verschil met deze school en andere scholen zit in de gestructureerdheid. Alle lijnen worden duidelijk uitgezet en vastgelegd. Directrice Jenny en Daltoncoördinator Eline zijn zeer gepassioneerd en stoppen veel tijd in school. De vraag zou kunnen zijn: wat als één van beiden ermee stopt, blijft het daltongehalte dan nog steeds hetzelfde?

De school heeft het gehad over methode-loos gaan werken, Koos geeft aan hier nog niet helemaal achter te staan.

Verder wordt er door Koos aangegeven dat, indien er een nieuwe leerkracht nodig is op de Maten er wel wordt gekeken of de leerkracht wel geschikt is voor deze vorm van onderwijs.

Het bestuur stimuleert een samenwerking richting Kindcentrum. Wel is duidelijk dat het initiatief vanuit de school zal moeten komen, vanuit het kindcentrum gebeurt er nog te weinig.

Qua profilering is het duidelijk: de school is Dalton, ze ademen Dalton!

beoordeling

nr	Beoordelingskader	ontwikkeling	
		O	V
0	Realisering aanbevelingen vorige visitatie*		X
1	Vrijheid in gebondenheid / Verantwoordelijkheid en vertrouwen		X
2	Zelfstandigheid		X
3	Samenwerking		X
4	Reflectie		X
5	Effectiviteit - doelmatigheid		X

* niet van toepassing bij licentieverlening

Advies aan het bestuur van de NDV

	Advies	Criteria
	Licentie verlenen	Maximaal één onvoldoende kernwaarde.
	Over twee jaar versnelde visitatie voor licentieverlening	Twee of meer onvoldoende kernwaarden
	Geen licentie verlenen	Na versnelde visitatie licentieverlening twee of meer onvoldoende kernwaarden
X	Licentie voor vijf jaar verlengen	Maximaal één onvoldoende kernwaarde inclusief realisering aanbevelingen vorige visitatie + borging
	Over twee jaar versnelde visitatie (bij de vijfjaarlijkse visitatie)	Twee of meer onvoldoende kernwaarden inclusief realisering aanbevelingen vorige visitatie + borging
	Licentie intrekken	Na versnelde visitatie twee of meer onvoldoende kernwaarden inclusief realisering aanbevelingen vorige visitatie + borging

Aanbevelingen die met een plan van aanpak opgenomen worden in de schoolreactie

Aanbeveling	Omschrijving
Nr. 1	<p>Een belangrijke voorwaarde voor het ontwikkelen van eigenaarschap bij leerlingen is het creëren van verantwoordelijkheid en betrokkenheid. Op de Maten is de stap gezet om te werken aan doelen om dit bij leerlingen te realiseren. De praktijk laat echter nog een sterk leerkracht gestuurd systeem zien waarbinnen de leerlingen zich bewegen.</p> <p>Het werken aan doelen krijgt voor leerlingen betekenis wanneer ze de waarde 'eigen' er aan kunnen geven.</p> <p>De aanbeveling betreft het dynamischer maken van werken aan doelen om daadwerkelijk eigenaarschap te ontwikkelen bij leerlingen. Dit</p>

	betekent ook ruimte voor eigen initiatieven binnen een betekenisvolle context.
Nr. 2	Met de inzet van de DaVinci methode is een aanzet gedaan tot het ontwikkelen en stimuleren van talenten van de leerlingen op het gebied van wereldverkenning. Voor talentontwikkeling wordt aanbevolen om de focus te verleggen. De uitvoering is nu sterk leerkracht geregisseerd. De focus zal meer gericht zijn op de ontwikkeling van vaardigheden en competenties om talenten zo optimaal mogelijk te benutten. Dit betekent in de praktijk dat de leerlingen meer aan zet zullen zijn en de leerkrachten een begeleidende rol innemen.

slotopmerkingen

Wij willen het gehele team, de leerlingen en de ouders bedanken voor een inspirerende dag vol Dalton. Wij hebben genoten van de gesprekken en de klassenbezoeken. En het moge duidelijk zijn dat de Maten toe is aan de volgende stap binnen het daltononderwijs. En dat is het vertrouwen hebben dat de er een stevige daltonfundament ligt om op voort te bouwen.

Wij hopen dat jullie met de twee aanbevelingen de ruimte voelen om hier zelf een eigen invulling aan te geven, passend bij jullie unieke wijze van daltononderwijs.

Nogmaals dank voor de fijne dag.

Vriendelijke groet,

Ondertekening voorzitter visitatieteam

naam	handtekening	datum
		25-3-2020

Schoolreactie op de visitatie

Overige opmerkingen en ervaringen m.b.t. het verloop van de visitatie. hierbij valt te denken aan: opstelling visiteurs, dagrooster, gevoerde gesprekken, etc.

N.B. Dit zijn opmerkingen van de school zèlf. Deze opmerkingen kunnen dus afwijken van de "slotopmerkingen" genoemd in het visitatieverslag.

Wij hebben de daltonvisitatie als zeer positief ervaren. We hebben onze groei van de afgelopen 5 jaar goed kunnen laten zien.

De visiteurs waren goed voorbereid en op de hoogte van onze werkwijze. We hebben veel kunnen uitleggen en laten zien. Ze hebben overal goed de tijd voor genomen en zijn in alle groepen geweest.

Er was een ontspannen sfeer, waardoor de leerkrachten, leerlingen en ouders goed konden vertellen over onze werkwijze en ontwikkeling.

We zijn nu 11 jaar een daltonschool en we hebben mogen horen dat er een stevig daltonfundament ligt om op voort te bouwen. En daar zijn we trots op. We vinden het fijn dat we aanbevelingen hebben gekregen die goed aansluiten bij onze ontwikkeling. Er ligt een mooie uitdaging in het geven van 'eigenaarschap', het meer loslaten van de leerlingen en het werken van leerkrachtgestuurd naar leerlinggestuurd.

We bedanken het visitatieteam voor het duidelijke visitatieverslag en de aanbevelingen. Hier gaan we de komende jaren mee aan de slag.

Namens het team van 'De Maten',

Jenny Valk (directeur) en Eline van der Vegt (daltoncoördinator)

Plan van aanpak m.b.t. uitwerking aanbevelingen

aanbeveling 1. (letterlijk overnemen uit visitatieverslag)

Een belangrijke voorwaarde voor het ontwikkelen van eigenaarschap bij leerlingen is het creëren van verantwoordelijkheid en betrokkenheid. Op de Maten is de stap gezet om te werken aan doelen om dit bij leerlingen te realiseren. De praktijk laat echter nog een sterk leerkracht gestuurd systeem zien waarbinnen de leerlingen zich bewegen. Het werken aan doelen krijgt voor leerlingen betekenis wanneer ze de waarde 'eigen' er aan kunnen geven. De aanbeveling betreft het dynamischer maken van werken aan doelen om daadwerkelijk eigenaarschap te ontwikkelen bij leerlingen. Dit betekent ook ruimte voor eigen initiatieven binnen een betekenisvolle context.

actie

Om de leerlingen meer inzicht te geven in hun behaalde en nog niet behaalde doelen werken we met doelenbladen en leerlijnen. Een goed systeem, waarvan de werkwijze steeds duidelijker wordt. Er kan de komende jaren nog winst behaald worden in de ruimte, tijd en invulling die leerlingen hebben m.b.t. het eigen maken van doelen en al dan niet deelnemen aan instructies. Instructie is voor elk kind van essentieel belang, er kan gevarieerd gaan worden in de vorm. Het kiezen van opdrachten of de vorm van een oefening die passen bij een doel, meer betrekken bij de invulling van keuzewerk en hier ook meer tijd voor inruimen. Leerlingen denken nu nog vooral vanuit het moeten en de manier waarop ze aan een doel werken is geregisseerd door de leerkracht. Met elkaar bespreken hoe we dit van leerkrachtgestuurd meer leerlinggestuurd kunnen maken. Het systeem is nog te bepalend.

In de onderbouw (groep 1 en 2) is al een start gemaakt met thematisch leren waarbij de leerlingen gestimuleerd worden zelf initiatieven te nemen en te spelen en leren vanuit de context. Dit gaan we verder uitwerken. Onze werkwijze met doelen en de inzet van Gynzy daarbij willen we ook verder gaan uitwerken.

	<p>We blijven het portfolio verder ontwikkelen (het rapport aanpassen en hierin verwerken) om de betrokkenheid van de leerlingen te vergroten.</p> <p>We gaan met de leerlingen in gesprek over het optimaliseren van de taakbrief. Dat deze effectiever gaat werken en niet alleen maar een aftekenbrief is. En we bespreken het keuzewerk t.o.v. het werken aan doelen en hun keuzevrijheid hierin.</p> <p>Het is van belang dat er weer balans komt in waar we controle moeten houden en waar we meer los kunnen/moeten laten om leerlingen tot nog meer ontwikkeling te laten komen op meerdere gebieden.</p>
uitvoerenden	<p>Leerteam 'dalton en onderwijs' onder leiding van de daltoncoördinator gaat kijken hoe we dit stapsgewijs kunnen gaan aanpakken en komt met een voorstel. Dit wordt besproken in het MT en daarna in de personeelsvergadering. Dingen worden uitgetoetst en teruggekoppeld.</p>
tijdvak	2020-2025
scholing/ externe ondersteuning	<p>Waar nodig kan externe ondersteuning worden gevraagd bij Saxion Deventer (Dalton Oost Nederland) Hilde-Marie van Slochteren. Deelnemen aan het leernetwerk van het Nationaal expertisecentrum leerplanontwikkeling.</p>
toelichting	
aanbeveling 2. (letterlijk overnemen uit visitatieverlag)	<p>Met de inzet van de DaVinci methode is een aanzet gedaan tot het ontwikkelen en stimuleren van talenten van de leerlingen op het gebied van wereldverkenning. Voor talentontwikkeling wordt aanbevolen om de focus te verleggen. De uitvoering is nu sterk leerkracht geregisseerd.</p> <p>De focus zal meer gericht zijn op de ontwikkeling van vaardigheden en competenties om talenten zo optimaal mogelijk te benutten. Dit betekent in de praktijk dat de leerlingen meer aan zet zullen zijn en de leerkrachten een begeleidende rol innemen.</p>
actie	<p>We moeten samen met de leerlingen gaan experimenteren, onderzoeken en uitproberen. Proberen dat we niet zelf te veel de regie willen nemen. De creativiteit uit de leerlingen laten komen. Iedere talenten gaan gebruiken. We willen het nu nog te veel sturen. Hoe nemen wij als leerkrachten hierin een begeleidende rol?</p> <p>Wat zijn de kaders voor de leerling/leerkracht waarbinnen doelgericht gewerkt wordt aan talenten vanuit de visie 'onderzoekend leren'.</p> <p>Het werken met de methode 'Da Vinci' gaan we onder de loep nemen. Het is een mooie manier om leerlingen tot eigen gemaakte onderzoeksvragen te laten komen. Goede onderzoeksvragen bedenken is niet eenvoudig. Dan is het fijn als daar al vroeg een begin mee wordt gemaakt zodat ook hier een doorgaande lijn in terug te vinden is.</p>

	<p>Als leerlingen bepaalde vaardigheden nog niet beheersen, dan moeten we ons verwachtingspatroon gaan verleggen en gaan inzetten op de vaardigheden die passen bij hun ontwikkeling.</p> <p>De opdrachtkaarten die we bij de methode 'Da Vinci' hebben gemaakt zijn kaarten met daarop onderzoeksvragen. De leerlingen kunnen een keuze maken uit de verschillende opdrachtkaarten. De opdrachtkaarten bevatten interessante vragen, dit is een mooi middel om leerlingen een eigen keuze te laten maken uit verschillende werkvormen. We gaan bespreken of we ook samen met de leerlingen de onderzoeksvragen kunnen bedenken. Wat vragen zij zich af en wat willen ze nog leren? We gaan bekijken hoe we de verwondering bij de leerlingen kunnen prikkelen!</p>
uitvoerenden	Leerteam 'technologie' onder leiding van de onderbouwcoördinator komt met een voorstel. Dit wordt besproken in het MT en daarna in de personeelsvergadering. Dingen worden uitgetoetst en teruggekoppeld.
tijdvak	2020-2025
scholing/ externe ondersteuning	Begeleiding van een extern deskundige vanuit 'DaVinci' v.w.b. het stimuleren en het werken vanuit de 'Verwondering'
toelichting	

Ondertekening school en visitatievoorzitter voor gezien

naam	functie	handtekening	datum
			21 - 4 - 2020
			21 - 4 - 2020

Dit verslag wordt binnen drie weken na ontvangst (het liefst per e-mail als Wordbestand) opgestuurd naar de
visitatievoorzitter, die dit binnen vijf weken na de visitatie opstuurt naar de inhoudelijk medewerker visitaties van
de NDV.